

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyi: Negyedévre 3 korona
 Külföldi: Negyedévre 12
 Helyi: Negyedévre 5
 Külföldi: Negyedévre 20

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Ráczló József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Ha nemzet vagy, légy nemzet!

— szept. 20.

Rákóczi dicső hőseinek hű ivadékaik Bereg, Szatmár és Ugocsa vármegyéből a mai napon a tiszajlakai hid közelébe zarándokolnak a tiszabecsi kuruc győzelem emléktünetére.

Hire jár, hogy e három vármegye nemes urai ősi pompával vonulnak a Rákóczi-emlékmű leleplezésére s hire jár, hogy e három vármegye derék népéből egész tábor gyűl oda Rákóczi lobogója alá.

Mondják, hogy valóságos sereg, harmincezer ember lesz ott együtt. Igazi nemzeti hadsereg.

De talán sokkal többen is lesznek! Rákóczi tárogatója ha felbugama sikon és leszáll a hadak útjáról, felhők magasából imádott fedelmünk, Rákóczi Ferencünk szelme: lélekben ott áll körülötte mind az egész nemzet.

Hiszen kit illetne meg ez a rajongó nemzeti hódolat, ha nem Rákóczi Ferencet?

Emlékezzél, hálás, hű, igaz magyar nemzet, a mai napon Rákóczi Ferencről!

Ha nemzet vagy, légy nemzet s ne hitvány, gyenge báb! S ha nemzet vagy, tudnod kell! miért villogott Rákóczi kardja? miért lengett Rákóczi zászlaja?

Ha nemzet vagy: tudnod kell: mit áldozott fel Rákóczi a nemzeti szabadságért.

Mikor ezelőtt kétszáz esztendővel Rákóczi bejött és lobogóját kibontotta: az első órában hetven ember esküdt fel pro libertate s a tizenkettedik órában ez a kis csapat csodálatos módon elfogyhatatlan nemzeti hadsereggé növekedett.

Szegény, bánatos, rongyos nép volt a kuruc, de habozás, tusakodás nélkül táborba ment és vérét ontotta a hazáért, a szabadságért.

Senki se kérdezte: a vége győzelem lesz-e vagy halál? Senki

se kérdezte: ki szántja, veti be a földesket? Ki támogatja a rozoga viskót? Ki ad enni az otthon siró árva porontyoknak? ki földeli el a esatateren elesett vitézeket? Csak mentek a hősök vak, szilaj, tüzes honszerellel. Fejük felett holló kárógott, fekete-sárga gyűlölet bilinese, nyirkos börtöne, véres bosszúja lesett rájuk; de ők azért bátran éheztek, fáztak, harcoltak és meghaltak a szabadságért.

Amoda át kincs, pompa csalogatta őket, arany lánc, nagy birtok, fény és rang. Itt nélkülözés, ősi harmat, hulló levél, bujdosás várt rájuk. És ők mégis itt maradtak, kurucok maradtak mindhalálig . . .

Nemes magyar nemzet, kinek régi sebeid annyiszor újra kivérzenek, gondoldj Rákóczi Ferencre s a hős kurucokra!

Ha nemzet vagy és nem hitvány, gyenge báb, tudnod kell, hogy a hű kurucok vagyonát elkobozták; tudnod kell, hogy az áruló labancokat dusan jutalmazták; tudnod kell, hogy legdicsőbb szabadsághősöd ott halt meg a Mármora tenger mellett számküszönten és tudnod kell, hogy emléket gyalázatos magyar törvény még ma is, kétszáz esztendő múlva lázadó gonosztevő gyanánt bélyegzi meg.

Ha nemzet vagy: látod, mi vár itt a szabadság hőseire!

De ha nemzet vagy! leborulsz a magyarok istenének szabad ege alatt és felfohászokodol:

— Egységes a magyar nemzet!
 . . . Rákóczi a jelszó! . . .

Komoly helyzet.

— szept. 20.

Elérkeztünk ahhoz az időponthoz, a melyben a politikai helyzet megoldása további halasztást el nem tűr. A helyzet most már nemcsak komoly, de veszedelmes. Itt már minden stagnáció egyenesen a visszafejlődést jelenti. Ha ehhez kell bizonyíték, szomorú világossággal mutat ilyeneket a közelmúlt történelme. Az egész

nyomatványok, (debreceni is 1574-ből), incunabulumok középkori képes történeti munkák, — jutányos árban — eladók.

válság nem egyéb elmulasztott alkalmaknál. Kérdezzük, hol tartanánk ma már, ha az ex lex állapot első időszakában diadalmaskodott volna a végleges kibontakozásnak politikája? Hiszen, mikor a függetlenségi párt akciója megindult, ki beszélt még akkor magyar vezényszórról? A harc a póttartalékosok igénybevételére és az ujoncjutalék felemelése ellen indult meg. Ezek az óhajok azóta rég teljesezésbe mentek. Teljesültek, de olyan időben, a midőn annak hasznát venni a parlamenti békekesség céljából már nem lehetett. Sem az időpont, sem a mód nem úgy volt megválasztva, hogy az engedelményeknek üdvös eredménye lehetett volna.

El lévén mulasztva a lélektani momentum, a stagnáció vegybontó folyamata tovább rontotta a helyzetet. A megoldás késétt és a következménye lett a harmadik esztendőjüket szolgáló öreg katonák visszatartásának kényszerűsége, majd a katonai forrongásnak veszedelmes tünete a felség szózata a hadsereghez.

A közel jövőndő pedig érleli a még komolyabb veszedelmeket. Itt van mindenekelőtt is az osztrák reichsrathnak szerdára való egybehívása. Cseppnyi kedvünk sincs hozzá, hogy a szomszéd állam belső ügyeibe beleártsuk magunkat, az meg egyáltalán nem illenek hozzánk, hogy mint alkotmányos érzésű nemzet egy más állam népképviselőit egybehívását helytelenítsük. Am félünk a helyzetnek attól az elmérgesedésétől, mely ebből az intézkedésből szükségszerűleg következik.

Az osztrák népképviselőt azért hívták össze, hogy megváltoztassák az odaát már megszavazot ujoncozási törvényt olyképen, hogy Ausztriában tartásuk meg a rendes ujoncozást és tekintenek el a Lajtán túl a harmadéves katonák visszatartásától, mivel ez a rend szabály Ausztria valamennyi tartományában a legnagyobb elégedetlenséget keltette. Van e ember széles ez országban, a ki meg nem lenne róla győződve, hogy e tanácskozás során mázsányi injuriák fognak röpülni Magyarországra. El lehetünk rá készülve, hogy valami egyhangu tüntetés is lesz a reichsrath részéről nemzeti követelményeink érvényesülése ut leírások s egyéb értékes művek Cim a kiadóhivatalban.

Ősrégi magyar

ellen. Ez mindenestre biztosabb, mint az osztrák kormány által beterjesztendő javaslat tárgyalása. A vége az lesz, hogy a módosított ujoncozási törvényt a csehek majd tesznek róla közölni fogja a hivatalos újság a 14. szakasz alapján kiadott szükségrendelet formájában és a reichsrath ülésének egyetlen pozitív eredménye az ellenünk való tüntetés lesz.

Mindezt megakadályozni nem vagyunk képesek, éppen olyan kevésbé mint a hogyan lehetetlenség tovább elmenteni annak a mozgalomnak, mely az országgyűlési szabadelvű párt katonai állásfoglalását célozza. Ez az értekezet, ha korábban hívják össze, tisztázta volna helyzetet. De ma már alig tudjuk elképzelni, milyen lehet a szabadelvűpárt állásfoglalása a mai helyzetben? A magyar vezényleti nyelv kikapcsolása, ide-ellen és a pártnak saját 'kebelében' gyarapítja a nehézségeket, annak proklamálása pedig egyenes támadás lesz a korona ellen.

E tengerenyi veszedelmen, a melyek közt nem utolsó az államhitel megrendülése, a pénzügyi kezelés zátonyra jutása, semmi egyéb nem segít, mint a válságnak gyors megoldása. Alakuljon meg a felelős kormány! Menjünk el a legszélsőbb határig, a meddig a korona és a nemzet konfliktusa nélkül elmenni lehetséges a e program alapján alakuljon meg az új kormány. Aljon elő a maga becsületos köszöntőjével a többség előtt is, a parlamentben is. Világosítsa fel az országot arról, mit nem adhat, halljunk tőle komoly, férfias beszédet,

azután meglátjuk, hogyan alakul a politikai jövő.

Lehet, hogy az ellenzék akkor sem fogja abbahagyni küzdelmét. Nem kételkedünk benne, hogy eljárásában minden körülmények között hazafias meggyőződés fogja vezetni. Akkor pedig az új kormány számára nem maradhat hátra egyéb, mint az ország valódi akaratának kipuhatolása. Indemityt kell kérnie, hogy új választásokat elrendeltesse. Ha pedig nem kap, úgy egyenesen az ex lex állapot megszüntetése érdekében kell fordulni az országhoz.

Ez legyen az a mesgye, a mikor érvényesül az a klaszikus római szó suprema lex salus rei publicae.

Ruházati iparunk átka.

Az osztrák gazdasági körök mozgolódnak, nyilatkoznak a külön vámterület szükségessége és sürgőssége mellett és azt hiszik, hogy mi nem tudjuk, hogy ez részükre csak színjáték. Megengedjük, hogy készülődni van okuk a külön vámterülettel beálló gazdasági válság alakulásaira, ezen előkészületek a mi részünkre is igazoltak, mert nem lehet kitenni előkészületlenül országokat oly gazdasági válságnak, mely évtizedekre megingathatja nemzetek sorsát és állapotát. De a gazdasági különvált Ausztria hiába sürgeti, bennünket tényleg nem vezethet. Beszélnek a számok, az Ausztriába vándorló milliók hirdetik, hogy Ausztria a közös vámterület egyedül érdekelt híve és ipari fölényét koromszakadásig védi.

Ha csak ruházati iparunk mai állapotát vesszük szemügyre, már látjuk, mily haszonnal jár Ausztriára a velünk való gazdasági közösség.

Minden rongy, minden fére osztrák kezek munkája. Míg a mi kisiparos szabóink a betevő falatot nem keresik meg, míg szegény özvegyeink házában üzemen kívül állanak a részletfizetésre vásárolt varrógépek, addig ruha és fehérenemű cikkekben milliókat nyel el Ausztria és tehetetlenné teszi a magyar munkások megélhetését önházjukban.

Am jó, feltételezzük és elfogadjuk, hogy az angol posztó jobb, mint a hazai. Szine lehet kollembesebb, minősége tartósabb, kiállítását divatosabb. De már azt csak nem állíthatja senki, hogy az a sok férfi ruha, mely évenként 17-19 millió korona értékben importáltatik, azért jó be Ausztriából hazánkba, mintha ott jobb szövetből készülné, mint a hazai. Hisz ezek az osztrák férfiruha tömeggyárosok a legsilányabb, a legkomiszabb szövetekkel dolgoznak és a munka olyan, hogy egy öltöny minden öltése odavész négyeszeri használat után. Ez kihasználása a magyar munkásnép szegénységének, mely az olesó bécsi árut venni kénytelen, mert a magyar kezek tisztességes, becsületos és jobb munkáját megfizetni nem tudja. Mikor a hazai szabóságok tudását és megbízható munkaserejét phentetjük, az osztrák fére munkát közel 20 millióval honoráljuk.

Becsületos magyar polgárok, hivatalnokok, ügyvédek vagyontalan özvegyei, kik családi állásuknál fogva résztolnak gyári munkába szegődni, hiába kopogtatnak fehérenemű kereskedőink ajtajain munkát kérve, nem kapnak, mert Osztráciából hozadjuk a kész fehéreneműt és 10 millió korona vándorol így címen ki felé, míg nálunk a fehérenemű ipar csak a cseh gyártmányok tisztítóit és mosóit foglalkoztatja. A magyar munkásnépet a konytól fosztja meg az Ausztriával való közösségünk. E gazdasági bajt nem lehet apró cseprő kormányhatósági intézkedésekkel orvosolni. Azt a 19 millió koronát, mely kész férfi munkát kész férfi

Pihenő.

Irta: Ibrányi Miklós.

A gép zug, munkássereg zszibong, a kenyérrért küzd mindenki, az agynak pihenése nincs, a lélek és a test, mint annak a gépnek élő, alkotó része, úgy munkálkodik...

A gyár kürtője delet jelez. Hiába, táplálni kell a testet, hogy a napi munkát kibírja, még a gép is széjjel szakadna ha nem olajozná, pedig a kohó izzó tüze megédzhetné: hát az ember, kinek bölcsőjénél a szeretet virrasztott mig pincy volt s kit férfi-korában is a családi szeretett óv, vezérel s biztat a küzdelemre.

Még van egy órá, mig a munka újra megkezdődik; vén hársaim, platánok, vajai vár, ötös tornyu kis falum jertek, beszélgessünk a mult időkről.

Azt a régi házat, az az udvart, ahol a gyermek vesszőparipán lovagolni kezdett ahol az anya csókjánál edesebbet nem ismert, vissza-visszaidézi az emlékezet és mentől nagyobb a kor, amely a multat a jelentől elválasztja, mentől jobban képes különbséget tenni a jó és rossz között a munka embere, a gyermekkorra való visszaemlékezés annál kedvesebb.

Előttém áll Rákóczi vára s mellette

a földszintes, sárgára festett uri lakás az udvar közepén nagy gyep rondóval s körülvéve rácos, ezüstfehér kerítéssel. Ott a kurucnak, ki a fejedelmet bujdosásba kikísérté, unokája s hités társa. Őz már mind a kettő, de a férfi hatalmas, nagy alak s az ősembernek mintaképe: mint a külsője, szép volt belső világa is: a jó tett s becsületesség jellemezték. Aldott egy öreg pár, ők azt képzelték, hogy az a kis gyermek, aki előttük játszott, boldog lesz.

— Ne félj fiu, gondunk lesz majd reád! — Igen, amig éltek, a rongyos nadrág s a csizma, az elnyűtt, rossz kalap ujjal eszerelődött fel a gyermek, a betséget védő kezekkel eltávolították felőle, de hogy meghaltak, a gyermekifju szegény s árva lett. Oh! álmodjátok, hogy boldog az a gyermek, hiszen mindenkinek annak kell lennie, aki hazája jobbléteért küzdve, hivatást tölt be, bárha kicsi is az, de a kis dolgok összesítve, nagy tettek nőnek miként ha porszemeket teszünk halomba, idővel ebből is hegy emelkedik millió kéznek csekély munkájától. — Miért vádolnám a Gond viselést, hogy elhagyott, mióta árva lettem? Egy századdal ezelőtt voltak fiatalok, — akkor nagyon volt a józan ész s a jó név, — ma ennél több kell, — a világ halad...

Ott a nagy udvaron áll egy épület

s abban volt egy szoba, a „kapitány szoba”. Nem lehet erről biztosat tudni semmit, csak az öregszolgák mesélgették olykor, hogy a tulajdsnak testvére aki kapitány volt, de egy szép leány miatt elméjében megzavarodott, oda volt be zárva. És a jó öregek az élőhalottat gondozó kezekkel ápolgatták.

Jött egy beteges nőrokon a házhoz két szép teánykájával, nagyon gyengélkedett — a falusi levegő jót tett neki s megerősítette a madonna arcu s angyali jólelkületű nőt — amint egészsége javult kedélye is vidám lett. Az egyik kis lányt nekem, — szánta s a kis lány így szólott hozzám: „ha négyes löherét adok neki, szeretni fog.” Hogy mulatek az évek! A kedves jó nőnek a képe még élönken előttem van, a kis leánykától egy száradt virágcsokrot ott őrizek emlékeim között s ők már mióta porladoznak.

A nagy kert fái közt az öreg néni milyen nagy gondozásba részesítette azokat a jácintokat, amiket az a gyermek ültetett el, aki kegyelmes ur lett s a néni büszkesége. De régen volt ez, azóta a jó néni is ott hagyta kertjét s virágait elment messze, el, honnat többé nincsen visszatérés. S a jácintok élnek e? és a vén a hárs nagy lomb-sátorával mesél-e az elmúlt idők felől a kis madárnak, ha galyára száll?...

Szép gyermekévek, amikor még a

Igyunk Avas-ujfalusi „Oroszlán”

természetes égvényes savanyu gyógyvizet, üvegenként 12 fillér. Kapható kizárólag a Schwartz-féle dohánytözsdeben. Piacutca 29. sz., városházával szembe

rukakért külföldre vándorol, nem lehet azzal megmenteni, hogy egy állami vándoritanitót alkalmazunk, ki a szabóságot megy szerzte az országban tanítani. Az erzsébetfalvai közmühelytelepen létesített szabó tanmühely jó lehet arra, hogy a közmü hely egy pár helyisége ki legyen bérelve de ezen országos baj orvoslásához egy esep a tenger vizében. Az elefánt gyomrát nem lehet egy zsebkéssel megoperálni. Orkánokat és fergegetet játékvároskák fel nem tarthatnak. Gazdasági életünk fekélyeit sem lehet kinyesni egy szabó vándoritanitó rozsdás ollójával.

Hiába keressük, mit tett a kormány a magyar ruházati ipar megmentése érdekében. A nép százezreinek kellene a keresetforrásból megélni és ezek sodortatnak leginkább a prostitúció örvényébe melyet ma már nem az erkölestelenség táplál, hanem Ausztriának felettünk való gazdasági uralma.

Vajjon mit jelent Ausztria közössége velünk? Jelenti ezek munkanélküliségét jelenti tisztas családok megélhetésének lehetetlenségét, és jelenti nemcsak a magyar tőke, hanem a magyar munkásság kivándorlását is.

Egyedül a ruházati iparban a kívándorló tőke ily tételekből áll egy év alatt:

Kész férfi ruha	19 millió kor.
Kész női ruha	16 " "
Fehérnemű	10 " "
Nyakkendő	3 " "
Nap és esernyő	3 " "
Férfi kalap	7 " "
Női kalap	4 " "
Szalmakalap	1 " "

Hol van még az itthon készült áruk nyers anyaga, a behozott félgyártmányok értéke, a segédanyagok milliókra menő ára?

Hiszen annyira vagyunk rabjai az osztrák iparnak, hogy immár magyar gyárosok letelepednek Ausztriában, mert ottan könnyebben sikerül a magyar piacra szállítani, mint saját hazájukból.

A magyar munkás mindig készletre

dolgozik, és az osztrák gyáros szállítja a folyó szükségleteket.

Elég jól hangzik ez, tényleg azonban a magyar munkás csak kikoldult rendelésekhez jut, avagy az osztrák selejt áru reparatúráin dolgozik. Pedig a ruházati ipar kiválóan alkalmas volna a házi ipar fejlesztésére.

Férfi és női ruhák, férfi és női fehérneműk, nyakkendők, nap és esernyők készítése sok existenciának nyújthatna saját tüzhelye körül foglalkozást és nyugodalmat megélhetést és már csak kétségtelen, hogy gondosabb munkát fognak ezek szállítani a cseh készgyártmányoknál, melyek rövid használat után szétfolytanak és folytonossági hiányokat okoznak az öltözékben.

A magyar kereskedelemre vár e főbenjáró kérdésben a viszonyok rendezésének ügye. Akár szövetkezeti alapon, akár más egyesületi módon hassanak oda hogy a ruházati iparban a házi foglalkoztatást fejlesszék, mert azok a milliók, melyek a magyar kereskedők külföldi rendelései révén Ausztriába vándorolnak, nehezebben jutnak vissza, mintha magyar családok életfentartására szánják azokat, melyek a pénzeszerének közelebbi eszközöi.

Kész ruhák előállítására, férfi és női fehérneműk készítése, nyakkendők készítése egész családokat foglalkoztathatnak. Apától le a kisdedekig mindenkinek jut megfelelő munka. Ha lányokat ki képzünk nyakkendő készítésre, azt a 3 milliót, melylyel e címen Ausztriának adózunk, nemcsak a magyar iparnak menthetjük meg, hanem a magyar női becsületnek is, mert ha a bűn lejtőre sodort tévedt nőket oktatjuk ki a munkára, erkölestelenséget is végzünk.

Budapest elől jár a világ városok sorában az erkölestelenségben. Nem mintha lazábbak volnának a magyar erkölestelők, nem mintha az életmód és társadalmi viszonyok itt kedveznének a társadalmi élet elfajulásnak, hanem kivesznek az erkölestel élet feltételei, a munka hiány

és a helyébe fellépő nyomor és életuntagság megnyitják az erkölestelenség kapuit.

Tessék a főváros házi iparának fejlesztését társadalmi uton elősegíteni, a jó és rossz ut között lebegő otthonlevőket foglalkoztatni, az ingyenes ipari nép oktatást a házi ipar számára életbe léptetni és már egynéhány tél elmúltával eltöröltük az ingyen tej és ingyen kenyér intézményt és a koldus falatokat fel fogja váltani a kiérdemelt kereset boldog élvezete.

Serdülő leányok ezren és ezren lesznek, kik kellő foglalkoztatás esetén helytelen életmódjukat fel fogják váltani munkás hivatással, de a munkás jellegét se üssük a házi iparosokra és adókkal se ostrdmoljuk mindjárt a változó viszonyok beálltakor, mert akkor egy nemes intézmény egészséges kifelhődését bénítjuk csak meg.

Állítjuk, hogy a közös vámterület a magyar városi polgárság erkölestel életére messze kihatással van, a polgárságot a tisztas megélhetésben veszélyezteti, de bízunk, hogy az erkölestel élet megjavulását nem csak rendőri intézkedésekkel lehet elősegíteni. A társadalom, az ipari és kereskedelmi körökkel összefüggésben terelheti az elzüllést a házi ipar tisztelteméltó mesgyéire és a nyomor és szegénység -elviselhetetlen voltát enyhítené a becsületes munka kihatása.

Mi a közérkölestelenség szolgálatába pan durokat állítunk, pedig sikeresebb eredményeket érhetünk el a nép oly foglalkoztatásával, mely nem rendőri ellenőrzés mellett történik.

A ruházati ipar egymagában 100 millió koronával többet juttathat a házi ipar fejlesztésére, míg mi ez összeget Ausztriának adjuk, megérdemljük, hogy minket a külföld csak éjjeli életünkről ismerjen.

Gyúrfás Oszkár.

KÖZIGAZGATÁS.

Felügyelő bizottsági ülés.

A város világitási vállalatának felügyelő bizottsága tegnap délután a gázgyár helyiségében Körner Adolf városi tanácsos elnökölte alatt délután 3 órától esti fél 5 óráig felügyelő bizottsági ülést tartott. — Az ülésen elnökön kívül jelen voltak még Oláh Károly városi tanácsos, Behert Manó, Debreceni Jenő a vállalat igazgatója és Froner Géza a bizottság jegyzője.

Előterjesztetett a vállalat augusztusi havi üzleti eredménye, mit a bizottság a tanácsoshoz jóváhagyásra ajánl.

Ajánlat tétetett az amoniákvíz mint a gyár melléktermékének megvételére.

Az amoniák viz eladás után való hasznosítása a vállalat új jövedelmét fogja képezni s így azt a bizottság elfogadásra ajánlja a városnak.

Előterjesztetett, hogy a légszuszoggyár tűzbiztosítása egy és fél év múlva lejár. Az újabb biztosítás tárgyában a bizottság a tanácsoshoz javaslatot nyújt be.

Végül több apróbb folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa közbejött akadályok miatt, a hétfői szokott rendes ülését Kovács József polgármester elnökölte alatt e hónap 22-én kedden d. e. 9 órakor tartja meg a városházán. Az ülésen az egybegyűlt folyó ügyeket fogják elintézni.

tiszta szív nem a rangot, ruhát tekinti, de egyedül az embert öleli át szeretetével mikor az öreg, ráncos képű hetest is agyon csókolgattam, végig simogattam s eljászottam a vén paraszt ölében, mert ő mesélt szép mesés dolgokat. . . Az öreg István!! Biz már ő is sirban.

Szeretném azt a tájt látni újra. A helyet, ott a kertnek gyümölcsöse mellett, ahol egy halmaz rózsa nyílt, bizonynyal meg tudnám találni most is; odavezetne ifjú álmaimnak soha el nem tűnő egyik fényugóra. Együtt sétáltunk a virágok mellett; ő gazdag leány volt, én szegény fiú, de a szívünk mind a kettőnknek egyelőn érzett. Hanem az arany csengése uralkodik a szív felett is. En büszke voltam ahhoz, hogy kegyet kérjek és a szép leányka nevelése tiltotta szólni.

Ha meghalhatnék érte — gondoljam ifjú kor tüzevel — és ő megkönyezne áldanám a sorsomat.

Arra kért a lányka, hogy egy rózsát szakaszszak le néki, de az nehezen ment s én zsebkésemet vettem elő. A kés elmeteszette a kis rózságot, de oly erővel csapódott le karommal, hogy ruhám is átívágta s mély vágást tett lábomon. Fájt, de nem szóltam, átadtam a virágot, ő semmit sem vett észre és sétáltunk tovább.

Ereztem, bár a sötét ruhán nem ütődött át a vér, mint patakszik a sebből,

— féltem, hogy észreveszi, pedig nekem e seb, oly jól esett, hiszen ő volt az okozója.

— Megengedsz Anna, felszaladok, mindjárt itt leszek, — kértem a szép leányt s a lakásba siettem. . .

Ennyit szenvedtem azért, kiért akkor meghalni szerettem volna s ő már régen hant alatt. . . De a vagyoni!

A barna haj mire deresedni kezd, mire a gyermekből munkabíró férfi lesz, sok kedves sirhant felet hullathat könyeket. Játsszik velünk a sors s ha bár még egyszer születnénk is, a küzdés újra egy volna, legfeljebb a családások változának.

De te maradsz a régi, te kedves kis falum. A te ötös tornyod mindig előtt áll. Talán régi gazdád Rodostó partjáról, még a múlt időkben ide küldte lelkét, itt van a vár körül s ez tesz oly vonzóvá, vagy talán szelleme leng a bástya felett és nézi: nemzeti virul-e vagy satnyul s hogy a haza földje ércét rabláncnak vagy dicsőséget hozó fegyvernek termi-e?

A gépnek kürtje szól: mindenkinek a helyét elfoglalnia kell, a pihenésnek vége; a kenyér az első. Isten veled vén hárs, kiesiny falum! . . .

Munkára fel! Munkára fel!

Balkányi Antal

fényképezési
műterme . . .
PIAC-U 81.

o o o **Specialista** o o o
gyermek felvételekből.

× **Megyei közgyűlés.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága holnap reggel 9 órakor Puky Gyula főispán elnöklété alatt tartja meg ezidei őszi rendes közgyűlését a vármegyeház székházában. A közgyűlés fő tárgysorozata miatt a közgyűlés valószínűleg több napon át fog tartani.

× **Közigazgatási bejárás.** A fancieskai beton vashid közigazgatási bejárása a miniszteri kiküldött és a kirendelt bizottság, valamint az érdekeltek jelenlétében, holnap délelőtt lesz a helyszínén. A bejárásnál a várost Kovács József polgármester fogja képviselni. A bizottság és érdekeltek holnap reggel 9 órakor gyűlnek össze e célból a városháza nagy tanács termében, honnan a helyszínére mennek a közigazgatási bejárás eszközlése végett.

× **A város gazdasági intéző bizottságának ülése.** A város gazdasági intéző bizottsága ma délelőtt fél 11 órakor tartja meg a városháza nagy tanács termében ülést. Az ülés tárgya: a Hortobágy hasznosításának ügye.

EGYHAZ és ISKOLA.

A zsidó hitközségi tagok figyelmébe. A Deák Ferenc utcai zsidó templomban az istentisztelet következő időben lesz és pedig e hó 21-én hétfőn, Szelochoth hajnali 4 órakor e hó 22 és 23 az az kedden és szerdán a nagy ünnep napokon este fél 6 órakor, reggel fél 6 órakor, és délután 4 órakor az ünnep után a bűnbánó napokon a Szelochothi reggel háromnegyed 5 órakor. Köznapokon az esti istentisztelet kezdete fél 6 órakor.

A Magyar Irodalmi Társaság, a mely a főiskola kebelében azóta fennáll, mióta az alma mater megvan és a melynek egyik legelső tagja Csokonai is volt, tegnap délután tartotta alakuló közgyűlését. Elnök Erdély Károly, főjegyző Kiss Pál, pénztárnok Adorján István, titkár Baróthy István, a Főiskolai Lapok szerkesztője, Szarka Lajos, választmányi tagok pedig Miskolcay A. és Sallay Lajos joghallgatók s Baja Mihály és Kövér Árpád hittanhallgatók lettek.

Agról-ágra.

Vilmos császárek mulatnak.

Vilmos császár mohácsi vadászatának befejezése után sikerült népmulatság volt, a melyen főhercegek paraszt lányokkal, főhercegnők pedig parasztleányokkal táncoltak.

A császár. A kutyafékomját, de széles jó kodvem van. Hé, korecsmáros, száz itce bort száz szál gyertyával.

A trónörökös. Tyü, azt a nemjőjét a micsó dájának. Kirugom a csárda oldalát, de mindjárt. Cimbalmos, ne tátsd azt a bagós pofádat, húzd el a nótámat.

Cimbalmos belekezd a mégis h... ercig a német című műdalba.

A császár: Lesz még Budán kutyavásár. Korecsmáros, van szép lánya? Hadd forgatom meg a rozsmaringszállját. A főhercegek felugrálának a csárda padjairól s táncba kezdenek.

Egy kis herceg énekel. Gimbelem, gombolom, galambom. Leikesen. Sose halunk meg. — Húzd rá. Sarkantyujával beveri a nagybögő oldalát. Megfizeti az öreg.

Nagybögős csokolom a kecsit lábát, több is vesett Mohácsnál.

A császár a tizedik ujrázásnál. Hogy volt Most kezdődik, csak szivesen. Aki rontja a társa

ságot ki kell dobni. Fölkapja a levegőbe Garas Terkát és néhányszor megforgatja.

Garas Terka szögyenkezve. Ugyan ne izéljen már maga hamis. Megmondom a feleségének nem tudom mit szól hozzá.

A császár elérzékenyülve, Abbizonyszegény anyjukom, mit is csinálhat most? Bizonyára a gyerekek strimplijeit stoppolja. Abba hagyja a táncot, nekikönyököl az asztalnak és elhuzatja azt a nótát, csak egy asszony van a világon.

A kis herceg, Ugyan apus, ne rontsd a társaságot.

Mit tegyünk?

írta: Dr. Körösi Káimán.

A bihari határozatra megjött a válasz — Chlopy-ból. Ez a határozat sehol se tudott viszhangot kelteni széles hazában. — Tátra, Fáttra, Mátra bércei fel nem fogták, a Kárpátok magas hegyláncai magok felett átengedték s a viszhang egy kis gács faluból verődött vissza. — Chlopyból. A viszhang természetesen épp olyan, mint a kiáltó szó: a chlopi hang is hát szakasztott mása a biharinak — Mi volt abban a bihari határozatban mely a magyar nyelv és magyar jelvények követelését tartalmazó debreceni határozatot elvetette: az, hogy a követelés sek a 67-es alappal összeegyeztethetnek. — A chlopii viszhang nem ugyanezt mondja e? Sőt, mint jó viszhanghoz illik — a hangot többszörösen is visszaadta. Annak a bizonyossága az, hogyha a nemzet a míg maga sem értett egyes jogainak terjedelmére nézve addig nem is várhatta jogai kivívását!

De most már mindannyian egyetértünk. A chlopii szózat egy fedél alá hozott bennünket. Ne rekriminiáljunk hát, ne azt vizsgáljuk, ki járt közülünk helyes vagy helytelen uton, hanem kibontakozva a chlopii hadparancsnok első pillanatra szédítő hatásából — igyekezzünk ezzel szemben a közeli és távolabbi jövő feladatait nyugodtan megállapítani. — Mert az egyedüli kérdés most ez: quid tunc, — mit tegyünk?

Lehete erre felelni, mikor a kibontakozás rendes utjait egy iszonyu szó zárja el, az a királyi ajakról elhangzott iszonyu szó, hogy: *Sohasem!*

Ez a „sohasem“ a világhírű angol balladát juttatja eszembe a hollóról. A ballada hollója hangoztatja folyton ezt a végzetes szót: „Sohasem.“ — S minden versszaknak refrainje ez:

„Szólt a holló: sohasem.“

Fekete holló szárnyakon, baljóslatu madár gyanánt szállt felénk a chlopy-i szózat.

Ez a nemzet a maga ezer éves alkotmányának alapköveire akarja felépi teni a nemzeti állam hatalmas épületét. Allottak már a falak is, csak a tető hiányzott még: hadseregünk nyelvének, szellemének magyarsága. Raktuk már a tetőt is, várva, hogy mikor diszithetjük fel a nemzeti öröm bokrétaival.

De a chlopii holló megszólalt: „Sohasem!“ Almodoztunk mi itt nemzeti jogokról, magyar hadseregről, magyar hadseregben magyar vitézségről, régi dicsőségnek feltámadásáról. És vártuk az órát, mindez mikor jő el?

És a chlopii holló megszólalt: *Sohasem.* Egy világnak akartuk megmutatni, hogy a királynak ma sincs jobb katonája a magyarnál, csak fegyvereink élén a nemzeti önrzet ragyoghasson. A nekünk mindennél édesebb magyar szó felesendőülésére akartunk tűzbe menni királyunkért.

Millió kebelből szállott el a sóhaj, mikor leszen hadseregünk a nemzet szeretetének legföltettebb kincse?

Am a chlopii holló erre is azt mondja: *Sohasem.*

És a mi jogunk, a mi alkotmányunk még sem fog megdőlni *sohasem.*

Az a baljóslatu madár hideg, fagyasztó északiszélet vert felénk szárnyai val, ez a fagyos szél sok szép reményünket el is sorvaszt egyidőre, de a gyökereket a jogot, a melyből reményeink táplálkoznak és folyton újra nőnek, azt nem irthatja ki — *sohasem.*

De hát melyek a közeli és távolabbi jövő feladatai?

A chlopyi parancsra az első választ a nemzet hivatott képviselőtének: a parlamentnek kell megadnia. A parlamentárizmus alapelveivel ellenkeznek, hogy a parlament fellépését vidéki mozgalmak megelőzzék. Parlamentünkben most nem kormánypárti és nem ellenzéki képviselők ülnek, hanem — magyar emberek. Bizhatunk abban, hogy a nemzet hivatott képviselője a nemzet jogait a nemzet méltóságához illő módon fogja megvédelmezni. Csak ha ezt nem tenné, akkor következne el annak az ideje, hogy az ősi forrásból, minden jog eredeti kútfejéből: magából a nemzetből buzogjanak fel a küzdelem erői is!

Hallottam felvetni népgyűlések tartásának eszméjét. Ne tegyük ezt most. Az izgalom első napjaiban ki állhatna jót arról, hogy a nép gyűléseknek nem lesznek olyan következményei, a melyekre a hadparancsot sugalmazott kama rilla várva vár. Elég baj az, hogy ez a hadparancs a nemzetet szembe állította mindig hűséggel környezett királyával ne állítsuk a királylyal szembe a népet is. Mert a nemzet mindig higgadt, mindig méltóságteljes, de a néplélek emóciói ilyen időkben aligha maradhatnak belül a megtartani kívánt határokon.

A vidéknek most két teendője van.

Csatlakozzék a nemzeti nyelv és jelvényeknek a debreceni határozatban körvonalozott jogaihoz minden szabadelvűpárt. Az a kocsonya-logika, melylyel a miskolci szabadelvűpárt a csatlakozás tárgyában összehívott pártgyűlést a változott viszonyokra tekintettel elhatalasztotta, teljességgel érthetetlen. Eppen most kell mindannyiunknak a nemzet jogai mellé állanunk az egész Magyar ország csatlakozni fog határozatához, hozzá járul ahhoz — Biharország is.

A másik teendő az önkormányzati hatóságok állásfoglalás az állami adók beszedésének megtagadása tárgyában. Ez törvényen alapszik és az önkormányzati jogból folyik. Debrecennek ilyen határozata nem lenne első az országban, de nagy súlylyal bírna. A kezdeményező lépést városunk törvényhatósági közgyűlésének tagjai tehetik meg, az erre írányuló mozgalom talán már meg is indult.

Minden további lépés a fejlődés nyektól függ.

A chlopyi szózat arról győzte meg a nemzetet, hogy nemzeti jogainknak az eddigi kormánypolitika által kiállításba helyezett lassan, lassan, lassan való érvényesítése a célhoz nem vezetett volna el sohasem. Időnként kaptunk volna egy egy vakulj magyar engedményt, de csak azért, hogy jogainknak teljes birtokába ne juthassunk — sohasem.

Most már Ausztriától függ, akarja-e fentartani a 67-es törvényekben lefektetett államjogi kapcsolatot vagy sem. De úgy ám, a mint az a törvények be-tüje és szelleméből következik és nem

másként. Mert hogy a kiegyezés intenciói szerint német magyar, de a végre hajtás szerint tisztán német, még benünk is germanizálni akaró német hegemoniát a mai állapotában tovább fenntartani nem akarjuk — az egyszer bizonyos.

De e fejtegetések messze vezetnek. Úgyünk még nincs véglegesen eldöntve; az még appellása alatt áll.

A legfőbb hadur nagy ur, de parancsol neki a magyar király.

Es mi a királyhoz a rosszul informált királytól a jobban informált királyhoz appellálunk.

Vajha ennek az appellátának sikere olyan időket hozna ránk, a melyekben a nemzet és királya közötti egyetértést nem zavarhatná meg semmiféle sohasem.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Növegyleti szövő ipar tamműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Szept 20 Kossuth dalkör dalestétye a Bikában.
Szept, 20, Lódiázás Hajduböszörményben,
Szept 21, Megyei közgyűlés
Szept, 27, A közraktár ülése a városházán délelőtt 10 órakor.

A szivek nyelve.

Cseh herceg Debrecenben.

Egy cseh főúr utazott át a minap városunkban; Schönburg Zsigmond herceg, nagy kiterjedésű cseh birtokok ura, ki Debrecen át a máramarosi havasokba ment vadászni.

Két nappal ezelőtt esti 11 óráig ült a Bika kávéházában. melázó szemekkel a messze semmiségbe, jobban mondva a kávéház gázlángos fényében merengve, látszólag azonban a kezében lévő Pester Lloydat olvasta a holott igazában a Rác Kari hegedűjét hallgatta a szive szerint.

Mert ki hitte volna, hogy ez arisztokratikus merev arc. nagy uri mód és rang mögött, minő mélységes kedély és demokratikus gondolkodás lakozik.

Most, hogy vagy két napja elment, pattant ez ki róla. bizalmas köréből s érdemes a feljegyzésre.

De tanulságos is, mert bizonyossága annak, hogy ahol nyelv, szokás és emberi törekvések sokféle érdeke egy egész Csiboraszszót állít az emberek közzé, még mindig van egy szétrombolhatatlan kapocs: a szivek nyelve!

A költészet, művészet és zene közösen átértett erejének varázsa százféle nyelvű és helyzetű emberek között.

A herceg itt léte alatt történt, hogy cseh vadásza reggel bement a Bika szálló szoba főpincéérének Millni Jeannak a szobájába, ki idegen ajku léte pomposan beszél és hegedül is magyarul, a mellett hogy még 7 nyelven tud, köztük franciául és angolul tökéletesen.

A derék Millni hegedült. A Fauszt opera egy szép részét huzta nagy bravúrral. A herceg a szomszédos szobából erre figyelmes lett s a betett ajtón kívül nagy érdeklődéssel hallgatta végig a szép

játékot, melynek folytatása néhány tüzes magyar nóta lett, a mit a főpincér a cseh vadász kértére huzott el a Fauszt opera tetejébe, lelkes gyönyörűségére a derék csehnek.

E közben kiléptek s nagy meglepetésükre ott állott előttük a herceg.

— Maga hegedült olyan szépen?

— Én!

— Csudálatos! — mondja a főúr. Az este a cigányok muzsikája tartott csaknem éjfélig a kávéházukban, ma meg a főpincér ad ilyen szép szerenádöt. Bizony nagyon tudnak maguk az ember szívével elbánni.

... Mikor eltávozott az ijedtségéből felocsudott vadász aztán megmagyarázta a szintén meglepett főpincérnek, hogy ő hercegsége is kitűnő zenész ám, azért hangolja a hur olyan könnyen fel a szívére.

Es a szivek nyelve révén a nagy ur demokratikus leereszkedéssel este Millni Jeannel kalauzoltatta magát végig az előtte ismeretlen városban.

Egyszerre Millni Jean intésére befordul a kocsis a Hunyadi-utcába, majd hirtelen megáll a Széll Farkas palotája előtt.

— Ez meg herceg ur, a világhírű Kubelik apósának háza.

— Kubelik! Kubelik! — riad fel a herceg — ismerem, gyakran fordul meg a társaságomban ez a zseniális, világhírű művész. Ismerem szüleit is. Biz az derék, nagy hírű ember már is, hát még milyen lesz!

Aztán hirtelen — mintha most jutott volna eszébe, mit előbb már is mondani akart — újból megszólalt.

— Igaz is a, hisz ő innen nősült Debrecenből, egy derék, szép magyar asszonyt vett el.

— Az ám hercegséged — magyarázza Millni Jean illő alázattal a nagy urnak — aki még ráadásul szintén gyönyörűen hegedül is.

— Elhiszem! Mondja hűvvel a herceg, hallottam a cigányukat, reggel magát, délben a nyitott ablakomból valamelyik szomszédos paraszt cselédeleány szívéhez szóló nótázását s így most már el tudom képzelni azt is, hogy milyen bájos zenei művészet lehet az amit egy szép magyar uri asszony produkálhat a szemével és a hegedűjével, amittől aztán az én földim, nem csoda hogy magyaroknak ragadt ide, ebbe a szép magyar városba — a szivek nyelvén!

Azzal melázó hangulatban, a kocsiban hátradőlve csak annyit mondott, többé egész uton szót se szólva:

— Jean hajtasson vissza a Bikába a kocsissal. Eleget láttam.

Igy történt. Legfeljebb egy a nem szó szerinti: a nyelve a történetnek. Mert ők németül beszéltek, de én magyarul írom le, hogy van a világnak egy nagy közös nyelve — minden áldástalan nyelv tusakodások közepett és minden időben — és ez: a költészet, művészet és zene.

A szivek nyelve!

* **Istentisztelet.** Az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban: Uray Sándor püspöki s. lelkész, Kistemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Újtemplomban: Dicsőfi József lelkész, Ispótytemplomban: Biró Ferenc h. lelkész, Csapókereti ima házban Kovács János népisk. felügyelő. A kat. templomban délelőtt sz. misét mond Nyáry Ignác 7 órakor Dombay Gyula 8 órakor egyik kegyesrendi tanár melyen a főgimnáziumi ifjuság vesz részt, 9 órakor ünnepélyes nagymisét

Dr. Wolafka Nándor v. püspök tart, utána Nyári Ignác predikál, háromnegyed 11 órakor miséznek Molnár Kálmán, Fél 12 órakor misét mond Szabó István, Délu tán fél 3 kor kereszténytanítás tart dr. Wolafka Nándor, 3 órakor litánia s azután rózsafüzér lesz, melyet Wolafka Nándor tart. A mai déli fél 12 órai sz. misén a helybeli róm. kath. templomban Bognár Matild kisasszony énekelni fog, Fábrián Juliska pedig hegedűn fogja az éneket kísélni.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet: Máté Károly segédlelkész végzi. — A gör. kath. kápolnába 6 órakor reggeli istentisztelet, 9 órakor sz. mise, délután 3 órakor vécsernye, utána sz. olvasó. — Holnap a gör. katolikusok „Kisasszony napján“ 6 órakor nagy reggeli Istentisztelet, kegyértéssel; 9 órakor sz. mise utána miroválás, d. u. három órakor vécsernye, utána sz. olvasó.

* **Étekezlet a lelencház ügyében.** Ruffy Pál miniszteri tanácsos tegnap este városunkba érkezett, hogy részt vegyen azon értekezleten, mit Puky Gyula főispán tegnap estére a lelencház ügyében hivatalos helyiségébe egybe hívott. Az értekezleten rajtuk kívül részt vettek Kovács József polgármester, Oláh Károly városi tanácsos és Kenézy Gyula Dr. Az értekezlet a fölött tanácskozott, hogy a meny nyíban az épülőfélben lévő lelencház céljainak ez idén még átadni nem lehetne esetleg hova helyezték el e célból bérlendő helyiségbe.

* **Kossuth lakoma.** A debreceni függetlenségi kör tegnap este Törő Imre vendéglőjében Kossuth Lajos születésének 101 ik évfordulóján nagyszabású Kossuth lakomát rendezett, a mely 8 órakor vette kezdetét. Az első szónoklatot Kiss Albert mondta, rendkívül lelkesen beszélt Bakonyi Samu orsz. gy. képv. és felköszöntket mondtak még B. Nagy János, K. Tóth Kálmán Kovács József polgármester Dr. Varga Lajos K. Tóth Sámuel, dr. Király Péter és még számosan.

* **Eljegyzés.** Erber Ernő nagykereskedő, a debreceni társadalom egyik kiválóan kedvelt fiatal tagja tegnap délután eljegyezte Fleischmann Janka kisasszonyt Fleischmann Mór nagykereskedő bájos és nagyműveltségű leányát.

* **Fényes esküvő.** Nánágy Lajos chikagói ev. ref. lelkész tegnap esküdött meg Podolszky Béla m. á. v. műhelyfőnök kedves és szép leányával, Kornélia kisasszonnyal. Tanuk Kiss Aron ev. ref. püspök és Csiky Lajos főiskolai tanár voltak. A fiatal pár elhagyja a hazát, az új asszony követi férjét Amerikába. — Nagyváradon tegnap hasonló érdekes frigykötés volt, szintén egy debreceni ev. ref. lelkész visz Amerikába bájos magyar menyecskét.

* **A Petőfi dalkör** tegnap délután 6 órakor választmányi ülést tartott a debr. Első Takarékpénztár dísztermében. Az ülés első pontja a tagok memoranduma volt, a melyben a temetéseken való működés, a vidéki kirándulások, s az országos dalszövetségbe való beiratkozás kérésének a megoldását kérik. Ennek elintézésére 6 tagu bizottságot küldött ki a választmány. Aztán, mivel az eddigi helyiséget a siketnémák foglalták el, új énekpróbatermet kérnek a várostól. Elhatározták továbbá, hogy 1904. év tavaszán Nagyváradban hangversenyt rendeznek.

* **Iskolatársak találkozója.** Azon ifjak, a kik a debreceni ev. ref. főgimnáziumban 1893. év derekán tették le az érettségi vizsgálatot, tegnap összejöttek város-

sunkban és este az Angol Királyné fehér termében a Magyar testvérek muzsikája mellett örvendtek a viszontlátásnak. Ma délelőtt az oratoriumban isteni tisztelet lesz, ahol egyik iskolatárs mond imát, azután tisztelegnek volt tanáraiknál s délben a Dobosban bankett lesz, a melyen tanáraik is megjelennek. A 10 éves találkozóon megjelentek: Szabó Bertalan ev. ref. lelkész Batiz, Soltész Endre kir. albiró Debrecen, Zivuska Andor Debrecen, Dr. Nemes Gábor ügyvéd Hajdunánás, Szabó Gyula körjegyző nejével, Szt. Jobb Szunyogh Béla törvényszéki jegyző Nyir egyháza, Patkós Bálint főgimnáziumi tanár Csurgó, Dr. Kiss Pál ügyvéd Makó, Mester István m. á. v. tiszviselő nejével Debrecen, Dravetzky Pál földbirtokos Gálospetri, Dr. P. Ábrahám Dezső ügyvéd nejével Debrecen, Bede László gimnáziumi tanár M. Sziget, Dr. Arvay Béla ügyvéd nejével Debrecen, Dr. Nagy Sándor főgimn. tanár Debrecen, Gyulai Sándor törvényszéki jegyző Debrecen, Tóth Kálman üzletvezetőségi tisztv. Debrecen, — Szabó László törvényszéki jegyző B. Gyula Buzás Lajos gazdasági intéző Mezőhegyes Veres Gusztáv ev. ref. lelkész Ilk, Thorockai Gyula kir. albiró Tiszalök, Dr. Wertheimer Manó ügyvéd Budapest, Dr. Kiss György ügyvéd Debrecen, Szűcs Jenő m. á. v. fogalmazó Miskolc, Ori Tamás ev. ref. lelkész Tisza Kőröd. Mile Pál rendőrfogalmazó nejével Debrecen, Dr. Kiss Jenő ügyvéd Komárom, Mayer Béla róm. kath. plébános Sajószöged, Komáromy Géza gimn. tanár Besztercebánya Jókai Lajos gimn. tanár Hajdunánás, Újfalussy József kir. albiró H. nánás, Fodor Imre s. jegyző nejével Földes, Török Gábor mérnök Debrecen, Dr. Nagy Sándor ügyvéd Debrecen és Nagy Kálman Debrecen.

Az ünnepelőkhöz csatlakoztak a volt iskola társak közül Dalny Tibor m. kir. honvédfőhadnagy és P. Nagy Zoltán debreceni főiskolai ének és zené tanár. Az iskolatársak közül kettőt a halál ragadott el, tizen ismeretlen helyen tartózkodnak, az alábbiak pedig távolmaradásukat kimentették Hajdu Gyula csendőrhadnagy Torda, Fodor Vilmos tb. főszolgabíró Korpóna, Dr. Ertsey Péter ügyvéd, N. Várad Bogdán Lajos ev. ref. lelkész, Bekeny Gyula földbirtokos Nagyszőlő, Dr. Korniss Ferenc földbirtokos Tiszabud, Vértessy Kornél főmérnök Budapest, Csatt Béla postatiszt Nagyvárad, Szabó Antal polg. isk. tanár Hajduszentpéter. Kettő közülök Amerikában van, egyik közülök Kovács Rezső róm. kath. lelkész, másik Kovács Kálmán ev. ref. lelkész.

* **Az erdőéri szakvizsgák**, mint ezt a földmivelésügyi miniszter hírül adja, okt. 19-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, Máramaroszigeten, Kolozsváron, Brassóban, Nagyszébenben, Temesváron, Pécsen és Szombathelyen a vadőrvizsgák pedig az erdőéri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsváron a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartani. Felhívtnak mindazok, a kik az erdőéri szakvizsgát, vagy a vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy hiteles bizonyítványokkal felszereltfolyamodványait a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz f. évi október hó 19-ig nyújtsák be.

* **Lókiállítás és díjazás.** Amint azt már megemlítettük, Hajdu vármegye gazdasági egyesülete ma Hajdu Bőszörményben lókiállítással kapcsolatos ló

díjazást rendez. A kiállításra az egész környékről már számos birtokos jelentette be részvételét válogatott és szép loányagával, melyhez nem kevésbé járul a díj nyereség kecségtető kilátása is. Mint halljuk a kiállításon vársunkból is több gazda részt vesz lovaival. — A kiállítás megtekintésére és tanulmányozására egyébként a város tanácsa nevében Király Gyula v. tanácsos és Markovics Gyula ménes mester, míg a debreceni gazdasági egyesület részéről Riekl Antal az egyesület elnöke ma reggel Hajdu Bőszörménybe utaztak.

* **Feloldott zárlat.** Hajdubőszörményben a hasított körmű állatok között a ragadós száj és körömfájás megszűnt. A hatóság azért a várost eddigi zárlata alól feloldotta s az állatfogatalmat a nevezett helyre újból szabaddá tette. Egyidejűleg megemlítjük, hogy ma már a megye területén tegnap óta e miatt csupán Balmauzujváros, Vámos és Mikepéres vannak még zárlat alatt, amely helyeken is a vész remélhetőleg mihamar megszűnik.

* **Halálozások.** Legutóbb közölt ki mutatónk óta elhunytak következők: Scholtze Zsófia róm. kath. 68 éves, Végh Gyula ev. ref. 3 éves, Fischer Béla izr. 5 éves, Lente Mária ev. ref. 79 éves.

* **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek a múlt héten a következők: Rác Ferenc Horváth Máriával. Vaskó István Szöllősy Erzsébettel és Nánásy Lajos Podolszky Cornéliával. Eljegyzések a következők: K. Pardi Gábor ev. ref. eljegyezte Gál Margitot ev. ref. Bancsi Gábor ev. ref. Korpa Annát ev. ref. Makai István ev. ref. Kerekes Esztert ev. ref. Gönczi János ev. ref. Nagy Juliánát ev. ref. Boros Lajos ev. ref. Kiss Juliánát ev. ref. Weisz Abraham izr. Grünfeld Rozát izr. Szilágyi Gábor ev. ref. Gombos Esztert ev. ref. Nyilasy Károly róm. kath. Keller Évát róm. kath. Szántó Lajos ev. ref. Nagy Zsuzsannát ev. ref.

* **A M. Á. V. alizszi kör** elnöksége értesíti összes tagjait, hogy a hetenkénti hétfői és csütörtöki könyvosztások f. hó 21-ikétől kezdve este nem 7 órától 8-ig, hanem 6-tól 7-ig fognak tartani.

* **Nincsenek már gyermekek** Ez a fölkiállítás, amely a boldog mama ajkairól mosoly kíséretében szokott ellebbeni, Párisban félig meddig bebiztosodni készül. A Szajnaparti Babelben ugyanis négy színház volt, ahol kizárólag apró báboknak tartottak előadást. Eleinte mind a négy színház pénztári sikerei általános irigységet keltettek azokban a muzsacsanakokban, ahol a felnőtt gyermekek szórakoztak. Később azonban a kis publikum sorai ritkulni kezdtek. A kacagó gyermekcsereg már nem tolongott úgy a színház bejáratáig, mint azelőtt. Ennek az lett a következménye, hogy az egyik színház vállalkozója gondolkodni kezdett és — becsukta a boltját. Példáját nemsokára követte a második, harmadik és negyedik gyerekszínház direktora is, úgy, hogy ma már nincs gyermekszínház Párisban, mert nincs publikuma. A gyermekek eljárnak szülőkkel a koncertokba, cirkuszokba, a musichalleokba és ott mulatnak, vigadnak a nagyokkal. Csak természetes, hogy az ilyen gyermek igényét nem elégíti ki többé Csipkerózsza és Tündérisasszony bájos meséje. Nincsenek gyermekszínházak már, mert nincsenek gyermekek.

* **Megugrott zálogbetévé.** Tegnap dél után a Csapó utcai zálogházban egy eddig ismeretlen egyén jelent meg s ott különféle ékszereket mintegy 150 korona értékben akart zálogba tenni. Az ékszerek 12 ezüst evő, 6 kávéskanál, 3 villa, 7 drb. kés és 1 gyűrűből állottak. A zálogház tulajdonosnak gyanusnak tűnt fel a zálogbetévé, s azért a rendőrséghez telefonált.

Mire azonban a rendőrség emberei megjelentek, a zálogba tévő megugrott. A tárgyak igazolt tulajdonosa az ezüst ékszereket és evőeszközöket a rendőrség bűnügyi osztályánál — hol letétben vannak — átvetheti.

* **Az Eiffel torony vetélytársa.** A st. louis-i világkiállítás egyik clouja, egy óriási acél torony lesz, amely a párisi Eiffel-tornyot is felül fogja mulni magasságban. A torony 1050 láb, tehát 350 méter magas, az alapja pedig 505 láb széles lesz. A torony csúcsában csillagvizsgáló állomást rendeznek be, a melyet egy drótnélküli táviróállomás fog kiegészíteni. A felszállítást sűrített levegővel hajtott liftek és fogaskerekű vasutak fogják végezni. A fogaskerekű vasutópálya serpentin alakban halad fel a toronyba és egy-egy vonat egyszerre 800 utas felszállítására lesz képes. — A tornyot Kristálytorony-nak fogják nevezni és nevet onnan kapja, hogy belsejében a falakat milliányi csillogó hegyi kristály fogja borítani, amelyeket a villamos ivlámpák és reflektorok fogják fényvel előzőlneni. A torony alapzatában műtengeri fürdők lesznek. A torony további helyiségeiben és emeletein, sétaterek, kerékpár verseny pályák, kiállítások és különféle mulatóhelyek lesznek. Az acél kolosszus, úgy mint a párisi Eiffel torony, természetesen a kiállítás után is megmarad.

* **A szerb király retteg.** Belgrádból azt írják a berlini Post-nak, hogy Péter király a hadseregben támadt mozgalom miatt annyira megijedt, hogy személyes biztonsnak megvédelmezése érdekében nagy óvintézkedéseket tett. Így a király hálószobáját állandóan tizenkét testőr őrzi, akiket a király még Svájcából hozott magával. Együttal a király hálószobájára villamos vezeték segítségével a belgrádi térparancsnoksággal áll összeköttetésben. A Száván pedig egy jármű áll készen, hogy a királyt szükség esetén magyar területre vigye. A király hálószobájának ablakából kötéllhágcsó lóg le, hogy a király esetleg ezen az uton is menekülhessen. Mindez pedig csak egy része azoknak az intézkedéseknek, melyeket a király foganatba vétetett, hogy a maga személyét mindenféle eshetőségre biztosítsa.

* **Az ispotályi toronyóra átvétele.** Hosszas bizottsági szemlék és tárgyalások után, tegnap végül végleg átvette a város saját kezelésébe az ispotályi torony óráját Legalább is úgy áll a dolog, hogy az illető szakosztály annak végleges átvételét a legközelebbi tanácsülésnek be fogja jelelni. Az óra tehát ezentúl a város rovására fog esetleg jól mutatni és — rosszul ütni!

* **A Budapesti Napló** nemesak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatiajának gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló megérdemli ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valósággal szenzációs politikai cikkei, a melyek nyomatékosan teszik a politikai sulyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mindenrendű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról hogy a Budapesti Napló fényesen megfelel a legvérmesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó kö-

törzs bérlői jogaikat nemcsak ez évre elvesztik, de nevük a bérlők törzskönyvéből végleg töröltetik. Tisztelettel Oláh Károly tanácsnok, színházi felügyelő.

TAVIRATOK.

Vilmos császár Bécsben.

Bécs, szept. 19. Ő felsége ma délelőtt Bülow gróf birodalmi kancellárt külön kihallgatások fogadta és Horovitztól festett életnagyságu képét ajándékozta neki. Ezután gróf Bülowot Krisztina Mária spanyol anyakirályné fogadta külön kihallgatáson. A német birodalmi kancellár gróf Goluchovszkyval reggelizett. A ma este a német nagykövetség Vilmos császár tiszteletére adandó dinerre királyunk is megígérte megjelenségét.

Az adakozó király.

Bécs, szept. 19. Ő felsége az utolsó vizkatasztrófától Karintiában. Salzburgban, Tirolban és Stájerországban súlytottaknak magánpénztárából 55,000 koronát adományozott.

Hédervár a királynál.

Bécs, szept. 19. Khuen-Hédervár Károly gróf miniszterelnököt ma Ő Felsőége egy órán át tartó kihallgatáson fogadta.

Khuen Hédervár gróf még holnap is itt marad és valószínűleg újból megjelenik Ő Felsőége előtt.

Kossuth napja Budapesten.

Budapest, szept. 19. Az egyetemi ifjuság Kossuth születésének 101ik évfordulóján ma délután kivonult Kossuth sirjához, melyet megkoszorúztak. Hoffmann Ottó Kossuthot dicsőítő beszéde után felolvasta a hivatalos lapból a hadparancsot aztán széttepte a hivatalos lapot s az ifjuság legázolta.

Védekezés a pestis ellen.

Fiume, szept. 19. A tengerészeti hatóság a pestis behurcolásának megakadályozására tartott értekezleten elhatározta, hogy a velencei nemzetközi egészségügyi határozatokhoz alkalmazkodnak. A Marceillel érkező hajókön szigorú orvosi vizsgálatot tartanak.

A forrongó Balkán.

Szófia, szept. 19. Nem nyert még hivatalos megerősítést egy külföldi lap ama híre, hogy Kasztoria egész lakosságát legyilkolták.

Elhunyt török hercegnő.

Konstantinápoly, szept. 19. Alie Salhane török hercegnő meghalt.

Letartóztatott gyári üzletvezető.

Budapest, szept. 18. A budapesti rendőrség letartóztatta Takács Oszkárt, az Agrária gépgyár üzletvezetőjét, aki számos vidéki földműves ellen csalásokat követett el.

Gabona tőzsde.

Budapest, szeptember 19. Buzakínlat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 50,000 méternáza került forgalomba változatlanul taott áron. Egyébb gabonanemek változatlanok, idő esős.

Buza októberre	7.51-52
„ novembere	7.75-76
Rozs október	6.25-26
„ októberre	6.53-54
Zab októberre	5.47-48
„ novembere	5.73-74

Regénycsarnok.

A tejtésztvér.

Harmadik rész.

(Folytatás.)

Tudata velem, hogy Savinien nem sokára hazajön.

— A fiu tudatthatta volna velünk levélben is — mormogta Joél.

— Bizonyára meg is teszi,

Ezen a télen sokat dolgozott és most tizenegy napig pihenni akart.

— Remélem hogy az „Apátlak“ konyháját is meg fogja kóstolni.

Nagyon örülnék, ha vendégemül láthatnám.

— Én meg boldog leszek ha a plébánián lesz szerencsém.

A mennyire én emlékszem, nagyon derék fiu volt és elég vallásosnak ígérkezett.

Mintha még most is látnám, a mint a hegómmal együtt szorgalmasan eljárt a fateai plebáncshoz hittant tanulni.

Vitaline dióbarna szeme felragyogott ama reggelek emlékére, e midőn Savinienel együtt a gorgettei erdők szélén csatangolt... Mind a ketten sokkal jobban érdeklődtek az erdő, mint a hittan iránt és a vallásosság épen nem volt gyermekkori pattásának erős oldala. Ön-kénytelenül felmosolyodott arra a gondolatra, hogy az abbé mennyire csalódik.

— Régen volt az — suttegte Vitaline. — Azóta bizonyára nagyon megváltozott Savinien.

— A gyermekkorban belénk oltott jó tulajdonságok szívünk mélyén gyökeret vernek. Remélem, hogy azok szolgáltak fiatal barátunknak pajzsul a főváros szeszélyei ellen.

— Adja Isten, hogy úgy legyen, — kiáltott fel Villemier doktor gunyosan. — Magam is kíváncsi vagyok, hogy a főváros milyen embert faragott belőle.

Sok szép illúziót vitt magával, a melyek közül azóta egyik-másik aligha el nem párologott. Páris kemény próbára teszi a fiatal szíveket.

Másnap reggel csakugyan levél jött Savinientől a melyben tudatja az apjával hogy a 8 óra 30 perces gyorsvonattal érkezik, és kéri, hogy küldjenek érte kocsit az állomáshoz.

Germain be is fogatolt és személyelyesen hajtattott a városba, hogy a vonat beérkezése előtt ott legyen a pályaudvaron.

Midőn a vonat megállt és Savinien kiszállt, az apja alig ösmert rá.

A fiu előnyösen változott. Nagyon elegáns szabású szürke öltöny volt rajta és szakált növesztett, még pedig gyönyörűkissé gondör, barna selymes, hegyesre nyírott és gondosan ápoltt szakált. Hajdan olyan pajkos kifejezésű szeme sötétebb színűvé változott és sokkal komolyabban nézett a világba.

Folyt. köv.

Magyar királyi államvasutak
126003/903 szám. A.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére az 1904 évben, illetőleg 1906 év végéig szükséges mintegy 1500 métermáza bükkfakátrányolaj szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlati minta, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (AIII.) szakosztályánál (Budapest Andrassy ut 73 sz. II. 43 ajtó) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. é. október hó 20 déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda küldendők és a boríték ezen küccimmel látandó el:

„Ajánlat 126003/903 számhoz.“

Ugyanezen időpontig átadandók ugyan ott a kötelező minőségű minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlatok anyag értékének 5 százalék legkésőbb f. évi október hó 19 déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módok betartása mellett állítatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest 1903 évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnycsást nem díjazunk.)

„Férjem uram sem ellenzi“

Dávid Gyula, eszéki gyógyszer, szépitőszereit használja. Szeplő és más arczfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1.20, 2.20, makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztám árcsöngje K. 8 és 5. Arccsontó fekete pont alakú miteszerek egyedüli mullasztója a luvénál, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergen különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örmét szerkeszti színtérfűlé hajfestémmel az őszülőknek, próbaúveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora.

gon-
dolkozás és kérdéseküdes nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin! kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba,

melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztől lébe-korba adva bizlaláskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dogot megszüntetni 10-15-20 kilogramm szükségessé. Egy tekeres ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10 32 f.-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétel küldve, csakis

Dr. Dávid Viktor.

Törv. védve.

gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetudományi társulat

rendes tagja.

Szent István király gyógyszerertárában, ESZÉK, udvarban.

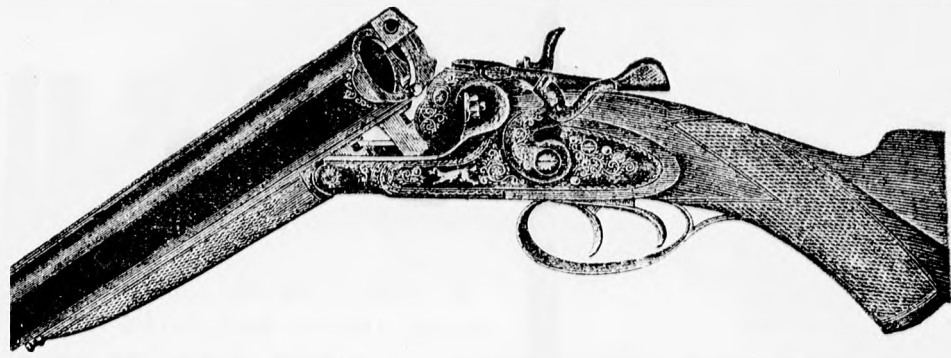
Rövid használat után nélkülözhetetlen
Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva
Bizonyítvány költ Bécsben
1887. július hó.

Szaga
Kalodont

nélkülözhetetlen

F O G T I S Z T I T O - S Z E R

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy
egészségünk fentartásával nem nélkülözhető
fogak és a szájüreg gondos ápolására ne-
vezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el
az által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult
a „Kalodont”, mely az antiszeptikus ha-
tás a fogaknál szükséges mechanikus
tisztítással kiegészítve egyesíti.

o **Legnagyobb választék** o

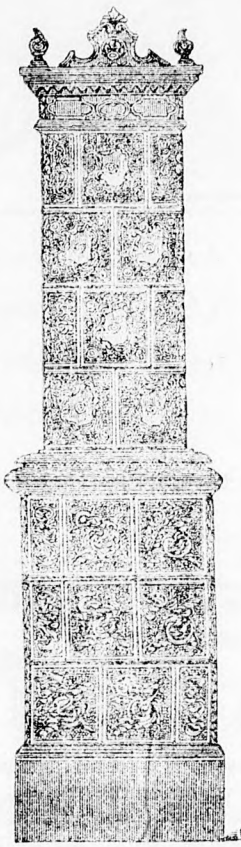
vadászfegyverekben és
vadászati felszerelésekben.

Legnagyobb raktár

budveiszi es honi gyártmányu por-
cellán kályhákban, konyhákban, mei-
dingi rendszerű és öntött vaskály-
hákban. Legolcsóbb árlap, ábrákkal
ellátva ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula

Debrecen, Piac-utca 27. szám. (Városi bérház.)

Több rendbeli **érmekkel kitüntetve!**

Alapított 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debrecenben.

SCHVARGZ VILMOŠ

cs. és kir. udvari butorgyáros
és a legújabb szabadalmazott asztalok
gyártója.

Üzlethelyiség: Piac u. 71.

Gyártelep: Szálka-u. 5.

Teljes lakberendezések állandó kiállí-
táson. — Egyszerű, de kitűnő minő-
ségű, saját készítményű butorok, a
legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal
készséggel, díjmentesen szolgálok.

Divatos és jutányos

**Női és leány felöltők,
Női kalapok, blousok és szőrmeárúk**

beszerzésére ajánljuk

RÓZSA áruházát,

Debrecen, Kistemplom-bazár.

Átalakítások és megrendelések ezen cég kalap és szücs műhelyében leg-
pontosabban eszközöltetnek.

Costümök mérték szerint.

Csak is Selle és Kary féle

FREDINT

Kérjünk.

Legjobb tisztító szer

minden finomabb cipőhöz. sárga, és fekete. Különösen ajánljatik Boxcalfs-, Oscarria-, Chevrax- és Lack-cipőkhöz.

Bécs, XIII.

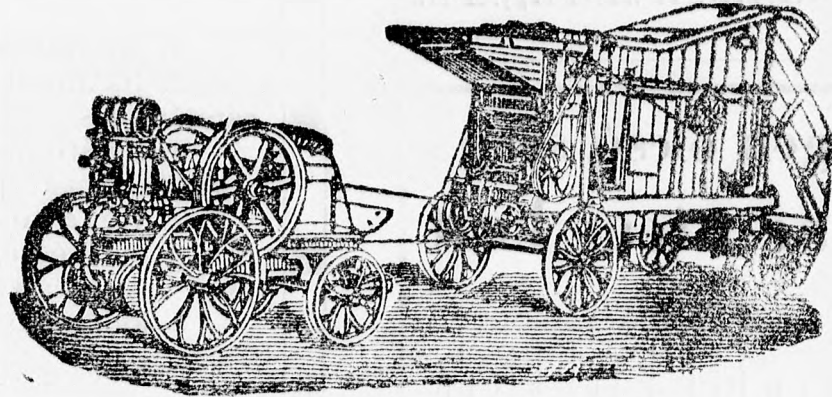
„MAYER“ GÉPGYÁR vas- és fémöndöde részv.-társ. SZOMBATHELY

Raktár: Budapest. V., Lipót-körut 15.

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű **Benzin-motorokat** 2-50 lóerejű

Benzin-motoros cseplőkészletek.

Legolcsóbb üzem gépezet-szükségletén.

Tűzveszély kizárva.

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártás Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csaváros és szabadalmazott víznyomású borsajtó.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kiváló képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Logkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szerek: **AKÁCIA**

ELSŐ MAGYAR Gazdasági GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 részvény 100 000
Különb. kisebb g. gépüzemben.
Műszaki tanácsok
KÖLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kőes hévízü gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szücszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szürmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI és HALHÓLYAG
tuczata 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szakma legelőrangú czége:
REIF J.
specialista. Bécs, Brandstätte 3. Árjegyzék ingyen.

BUTOR.
NEMES és LENGYEL butoriparcekek
BUDAPEST,
IV. Kelemen-tér 4. sz. 3.

ZIMMER
bármely országból és szakmából, ajánlatok szent. Lúldó és sz. Üszekötötök 12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-23

Kaiser Salamon

Hatvan-utca 2. szám alatti havi és heti részletüzletében, az őszi és téli áruk nagyválasztékban megérkeztek, u. m.: férfi, fiu és gyermeköltönyök, női felső kabátok és felöltők, vásznak, baavászok, képek és tükrök nagyraktára.

Igen olcsó, szép piac-utcai bolt

portalel
november 1-től kiadó.

Felvilágcsítást ad:
a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi-Bank
ügyvezelő igazgatója.

MEGHIVAS.

a debreceni termény- és áruraktár rész.-társaság

1903. szeptember hó 27-én délelőtt 10 órakor

a városháza kis tanácstermében tartandó XVI-ik évi rendes közgyűlésére

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Határozat hozatal a lefolyt 1902—1903. évi üzleti év zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozat hozatal a nyermény felosztása és az osztalék megállapítására nézve.
4. Két a sorrend szerint kilépő igazgatósági tag helyének 3 évre és egy elhalálozott igazgatósági tag helyének 1 évre való választás utjáni betöltése.
5. Felügyelő bizottsági 3 rendes és 1 póttag választása.

Debrecen, 1903. augusztus 31

Az igazgatóság.

JEGYZET: A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles részvényeit a közgyűlés előtt legalább 1 nappal a társaság pénztáránál, a debreceni első takarékpénztárnál, vagy a debreceni ipar- és kereskedelmi banknál — tértvény és igazoló jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni. A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság hivatalos helyiségében a részvényesek rendelkezésére állanak

Székellyöldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyvíz.

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú
rendeletével a **Málnási Mária Forrás** számára a **gyógy-
forrás** elnevezést engedélyezte.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Geréby Fülöp utódai, — Kontsek Gézánál, minden gyógyszerárban, drogueriában és fűszerkereskedésben.

Kutkezelőség: **BRASSÓ.**

A külföldi **Selters, Gleichenberg, Emsi** drágább
vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. —
Tiszán, felényi borral, tejjel összeöntve iható.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.